

земе да приказва на сестритѣ си, на майкѣ си и другитѣ роднини, чи хлѣбѣтъ викатъ „ἄρτος,“ воджтж „ὕδωρ,“ кжщжтж „οἶκος“ и пр. — *Risum teneatis amici!*^{1*)} Съ това изучение

*) На г. Христати приписватъ и издадениѣтъ въ 1844 годинѣ въ Будимѣ: „Царственникъ или исторія болгарская“ — Той Царственникъ преди нѣколко години ни ся прати отъ браиловскитѣ бжлгаре, които желасхж да го напечататъ, като рѣдкж ржкопись. Като го пригледнахме, намѣрихме го почти равенъ съ другитѣ три ржкописи, щото имавме отъ други лица. Вжрнахме го въ Браилавъ съ отговоръ, чи, по нашето мнѣние, защото е пжленъ съ много неправилности, погрѣшки и анахронизми, не считаме за добро да даваме лжжливи понятия за нашето битописание, и по-добрѣ да чакаме изданието на Кипиловската история, която, и да предполагавами, че ще да е суха и суремжжка, като зета отъ Раичевжтж, но поне може да служи за нѣщо вѣрно и уредено. Но браиловцитѣ, като голѣми ревнители за нашето образование, за което содержатъ и общо училище, но въ което, не знаемъ, защо не учатъ и бжлгарски, не можахж вѣки да тжрпятъ и да чакатъ Кипиловскаго — комуто не знаемъ дали е въ честь да влаче сега шесть години ония, които толко чистосърдечно го повярвахж, но имаме надеждж, чи другий нѣма да го послѣдува — и пригласихж г. Хрисгаки да напечатж реченийтъ Царственникъ. Но средъ това единъ отъ нашитѣ сорежнователи, когото, както говорихме въ „Денницжтж,“ неговъ соотечественикъ г. Николай Травниѣнинъ остави распорядитель на паритѣ, що наречи за школскж полжж, но който до сега, за голѣмо сожалѣние, както чувами, нищо не направи, и оставенитѣ пари дѣ ся намѣрватъ, не е извѣстно, — г. Петръ Сапуновъ напечата въ 1844 г. въ Букорешъ преводѣтъ на Раичевата история, която може да служи на любороднитѣ, додѣ стане²⁾ вѣрна и правилна история. Таква история, вѣрна и основана на доказателства на стари писатели европейски и азиатски, много потребна е за бжлгаретѣ, но ми сми сега въ возрождението си и нѣмами такава учена челоувѣка да приеме той трудъ, и затова требува да умолимъ нѣкого европейца. Извѣстно е, чи руситѣ по ся грижатъ за словенското различие и за това по-добрѣ знаятъ словенското развитие и слѣдсвено и бжлгарското. Покойниѣтъ Венелинъ говоряше: „изъ всѣхъ нынѣшнихъ изыскателей, единъ только Н. В. Савельевъ (Ростиславичъ) можетъ продолжать начатое мною преобразование исторіи.“ — Това Венелиново мнѣние за г. Савельева явно се оправда. Г. Савельевъ посвяти животѣтъ си на общжтж история; неговитѣ писания показватъ неговото знание. Можемъ смѣло да речемъ, чи много познания, дѣто подирѣ Венелиновжтж смжртъ станахж, даватъ му сяко отличие предъ истаго Венелина, и затова ся почита най-достойний да сочини и бжлгарскжтж история, която да ся преведе и бжлгарски. Одескитѣ бжлгаре молихж го да приеме това писание, но желанието имъ до сега не може да ся испжлне. Приглашавами нашитѣ соотечественици да не забравятъ тия наши слова, дѣто излагами тука за общжтж полжж, и увѣрявами ги, чи нѣма да ся излжжатъ. Б. А.

¹⁾ Задржте си смѣха, приятели! ²⁾ Се издаде.